

Izbija vaak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredništvo in upravniški prostori:
2657 S. Lawrence Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawrence Ave.
Telephone, Rockwell 4904

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XXIII.

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 25, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., torek, 11. marca (March 11), 1930.

Subscription \$6.00 Yearly

STEV.—NUMBER 59

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Skriti nameni v ozadju protisovjetske kampanje

Klerikalna agitacija skuša ojačiti prestiž katoliške cerkve v protestantskih in pravoslavskih krogih. Ruski kontrarevolucionarji fabricirajo vesti o krutosti sovjetske vlade napram duhovščini

Manchester, Anglija. — (F. P.) — Vzroke za oživljenje pri-povedk o krutem postopanju sovjetske vlade proti duhovščini v vernikom, aličnem, ki so jih nasprotniki sovjetov razširili l. 1918, jasno osvetljujejo vesti časnikiš poročevalcev iz Rima in Pariza časopisov "Manchester Guardian", ki je vodilni list angleških liberalcev.

Rimski papež Pij XI. je obnovil protisovjetsko propagando s svojim pozivom na "ves krščanski svet", naj demonstrira proti sovjetom dne 19. marca. Za vsem tem se skriva tajna papeževa želja za združitve vzhodne in zapadne veje katoliške cerkve, ki sta se ločili od "edine zveljavne cerkve" pred tisoč leti. S tem, ko se je papež zavzel za verske svobodščine ruske ortodoksne cerkve in nastopa v vlogi branitelja pred vsem svetom, skuša povspeti zblizanje med religijama in tako povečati svoj prestiž.

Pariški časopisi so se hitro odzvali na papežev apel iz vzroka, ki je znan jim samim. Angleško torijsko časopisje je sledilo vzgledu iz Francije z namenom, da spravi v zadrego laboritsko vlado, ker je priznala sovjetje. V Franciji je najbolj glasen v obojnjanju sovjetake protiverske kampanje M. Coty, perfunski magnat in lastnik priljubljenih časopisov "Figaro" in "Ami du Peuple". On je aktiven že več let, kot piše "Guardian", v gibanju za militaristično akcijo proti sovjetski Rusiji.

"Dobro je to," pravi poročevalc "Guardiana", "da francosko ljudstvo še ni pozabilo obtožb verske persekucije v Franciji, katere je Rim širil po svetu pred desetletji. Francija je imela takrat priliko opazovati delo rimskega papeža in katoliške duhovščine, ki se je udeleževala protivladnih aktivnosti, v svet je pa trošila vesti o preganjanju katoličanov."

Nadalje piše "Guardian", da vesti o mučenju in eksekucijah pravoslavskih duhovnikov in židovskih rabincev fabricirajo ortodoksni duhovniki, ki žive v tujemstvu, da tako najhujšajo angleško ljudstvo proti sovjetom. Vesti o eksekucijah in mučenju so tako prozorne, da jim ne more verjeti noben človek, ki ima peščico zdrave pameti.

Sovjetska vlada se dobro zaveda vloge, ki jo je igrala ortodoksna duhovščina v Rusiji pod carizmom. Podpirala je tlačenstvo in sodelovala pri krivičih, ki so bile izvršene nad ruskim narodom. Sedanja vlada se zaveda pogubnega vpliva duhovščine, ki ga še vedno izvaja nad ljudstvom, zato ga hoče uničiti, vendar pa pri tem ne ovira duhovščine pri njenih posluh, ako se ne vrtika v kontrarevolucionarne aktivnosti. Ako vlada zapira cerkve, je to le znamenje, da dela po volji ljudstva. Celo v Angliji, piše "Guardian", je bilo zatvorenih mnogo cerkva, ker jih je bilo preveč.

Ta vplivni angleški liberalni dnevniki končuje svoj pregled o protisovjetski propagandi s svarilom, da agitacija proti sovjetski vladi lahko postane nevarna miru v evropskih državah, ako se je ne ustavi v bližnji bodočnosti.

Taft pokopan z vojaškimi častmi
Washington, D. C. — Bivši predsednik Taft bo danes (torek) pokopan z vojaškimi častmi na pokopališču Arlington v Washingtonu.

Strupena pijača paralizirala čez 300 ljudi

"Jack," ki ga pijejo v Oklahoma Cityju, je umrtvil žrtvam ude; 46 zbolelo v Tennesseeju

Oklahoma City. — Število bolnikov, ki jih je zastrupila pijača "Jamaica ginger," ali po domače "Jack," je naraslo na 300 in še vedno narašča. Umri ni še nihče, toda vsi bolniki imajo otrpnjene noge in roke. Mestni zdravstveni direktor dr. W. H. Miles je mnenja, da žrtve najbo ostanejo tako paralizirane več mesecev. Bolezen ni nalezljiva. Nesrečna pijača je bila analizirana v mestnem kemikalnem laboratoriju, toda strokovnjaki še niso dognali kaj je v njej, da je povzročilo paralizo. Najhujše je to, ker zdravniki ne vedo, kaj bi pomagalo kot protistrup.

Elizabethon, Tenn. — Tukaj se je pojavilo trinajst slučajev bolezni, ki je natančno taka, o kakršni poročajo iz Oklahome. Vsi bolniki imajo paralizirane roke in noge.

Johnson City, Tenn. — Tu je zbolelo 33 oseb na misteriozni paralizni, ko so pili "ginger." Zdravniki sumijo, da je bil mehki pijači primešan denaturni alkohol.

Devils Lake, N. Dak. — Šest Indijancev je umrlo in trije se bore s smrtjo, ko so se napili denaturnega alkohola na svoji plesni zabavi blizu Tokia, North Dak.

Serif nastavlja poslavljanje

Unijski voditelji svare nogavičarje, naj bodo previdni

Nazareth, Pa. — (F. P.) — Prvč v zgodovini stavke nogavičarskih delavcev pri Kraemer Hosiery Co., ki traja že od 4. novembra prejšnjega leta, se je prekinilo s piketiranjem tovarne omenjene družbe. Začasno prekinjenje piketiranja ne pomeni, da so se stavkarji zbal posledice, izjavlja Louis Francis Budenz, organizator Hosiery Workers unije. Sodnijska obravnava proti stavkarjem na obtožbo izredov, se prične ta teden in šerif se poslužuje raznih sredstev, da bi provokiral stavkarje in tako ustvaril predsedke pri porotnikih, ki bodo imeli v rokah obtožbo radi izredov. Šerif se je dobo pripravil, da naokoli stavkarje s tem, da je svoj department oborožil s puškami in bombami, ki povzročajo solze, da jih porabi v slučaju izredov.

Budenz je pokazal na postopanje oblasti, ki pozovejo šerifa, kadarkoli se raznesejo neutemeljene govorice o napadih na stavkokaže. Pred par dnevi je list "Easton Express", ki je glasilo tovarnarjev, prinesel vest, da je skupina stavkarjev streljala na avtomobil, v katerem so se vozili stavkokaži. Vest je bila neresnična in skvaciona z namenom, da vzbudi nevoljo med prebivalci.

V problem tednu so stavkarji sklicali shod, na katerem je nastopil kot glavni govornik Carl Holderman. Šerif je na shod poslal svoje pomagače, da povzročijo nemir in tako provokirajo nogavičarje. Stavkarji so bili dobo poučeni o šerifovi nameri in se niso dali zvesti k izredov, ki jim je bila nastavljena. Holderman je v svojem govoru dejal, da bo, ako bo šlo v tem pravcu naprej, potreben potni list delavskemu govorniku, ki pride v Pennsylvania iz druge države, ker Mellonova in Grundyjeva kontrola uvaja v državo industrijski feydzalizem.

Dekretirana brezposelnost za inozemske delavce

Springfield, Ill. — Warren Wright, republikanski kandidat za državnega blagajnika, je postavil v svoj politični program zahtevo, da vlada države Illinois odslovi iz svojih področij vse nameščence in delavce, ki niso državljan. To je Wrightov način reševanja brezposelnosti. Njegova parola je: Zaposelimo vse ameriške državljane in nedržavljan se morajo umakniti iz službi. Brezposelnost inozemcev, katerih nismo vabili sem, ni naša zadeva!

Propaganda proti radikalcem

Brookhart odkril taktiko Pullman kompanije, ki se je posluževala rednega strahila proti zahtevam delavcev

Washington, D. C. — (F. P.) — Senator Brookhart je v svojem govoru ostro napadel vse tiste, ki prihajajo na dan z izjavami o propagandi radikalcem, kadar hočejo zakriti dejstva o naraščajoči brezposelnosti. Povedal je svoj doživljanj, ko je preiskoval slučaj obdolžive radikale propagande, ki je bila dvignjena proti uniji železniških postreščkov.

Kot načelnik senatne komisije, ki je preiskovala obdolžive proti Perry Howardu, da je prodajal federalne službe, je prišel do znamenitega odkritja. Howard je znan zamorski politik iz države Mississippi in je bil zelo čistan v krogih republikancev v Washingtonu. Med drugim je bil Howard obtožen, da je prejel od Pullman Co. vsoto \$4,000, da je vodil bitko proti Sleeping Car Porters uniji, čije člani so zamorci. Howard je pričel v javnost pošiljati izjave, da je ta delavska unija v rokah komunistov in da prejema denarno podporo iz Moskve in kot taka ni upravičena, da bi se njene zahteve upoštevale. Končno so prišli vsi detajli nesramne gonje proti postreščkom na dan in Howard je bil prisiljen položiti resignacijo kot pomožni generalni pravdnik zveznega justičnega departmeta.

"To," je dodal Brookhart, "je konkreten vzgled, kako kompanije in njeni najetjci razširjajo vesti o komunistični propagandi, kadar hočejo ubiti gibanje delavcev za višje meze in dostojne človeške razmere."

SILNA EKSPLOZIJA NA JAPONSKEM; 104 MRTVI

Otroci podlegli v filmskem teatru

Tokio, 10. marca. — Eksplozija nafte in požar, ki je sledil, sta danes uničila avditorij na japonski navalni postaji Činka. Stotiri osebe, večinoma šolski otroci, so zgorjele v postopju. V dvorani je bilo 123 šolskih otrok, katerim so kazali posebni patriotični film, ko je razstrelba zašla stavbo. Sledila je silna panika. Plamen, ki se je naglo razširil, je zaključil tragedijo. Slavnost s šolskimi otroci se je vršila k 25-letnici japonske zmage v vojni z Rusijo.

Napad na brezposelne v New Yorku

New York. — Skupino brezposelnih delavcev, ki je prišla pred mestno hišo, da demonstrira, je napadla policija. Količki so padali po glavah brezposelnih, dokler se niso razkropili na vse strani. Deset delavcev je bilo tako močno pretepenih, da so morali iskati zdravniške pomoči v bolnišnicah. Pet voditeljev demonstracije je bilo aretiranih na obtožbo nespodobnega obnašanja.

KOMPANIJA SKUŠA RAZBITI STAVKO

Vozniki takšjev zavrnili ponudbo družbe za poravnanje meznega spora

Pittsburgh, Pa. — (F. P.) — Ponovni poizkus Parmalee družbe in njenih posredovalcev, da zlomijo odporno silo voznikov takšjev, ki so zastavkali za svoje pravice, se je temeljito izjavilo. Glasovanje o nameravani poravnavi je pokazalo, da stavkarji ne bodo sprejeli nobenega kompromisa, ako jim družba ne ugodí v glavni zahtevi, ki je priznanje unije.

Seja voznikov, na kateri se je razpravljalo o ponudbi, se je vršila v veliki dvorani Moose temple. To je bilo najbolj uspešno zborovanje stavkarjev, odkar je bil napovedan štrajk. Transportna kompanija je obljubila zvišanje meze, ako se odrežejo zahtevi za priznanje unije. Pri glasovanju je bilo oddanih 1,153 glasov proti ponudbi; samo eden je glasoval za njeno sprejetje.

Parmalee družba je že naprej slutila neugodno akcijo, pa je začela z rekrutiranjem novih stavkokažov. Župan Kline je izdal odredbo, da družba ne sme na mestnih ulicah operirati takšjev, katere vozijo stavkokaže, vendar upa, da bo s pomočjo sodišča dobila protekcijo od državne policije.

Vse delavske unije v Pittsburghu so prikočile na pomoč voznikom. Pred par dnevi so jim priredile zabavo v nekem velikem gledališču, na kateri so nastopili razni govorniki in igralci-umetniki. V mestu je vse bolj živo, odkar traja stavka, kajti prebivalstvo se je postavilo odločno na stran stavkarjev in odprto izziva Mellonove interese v tem jeklarskom centru. Voznike podpirajo v njihovem boju skoro vse organizacije, med njimi tudi cerkvene, in pošiljajo denarne prispevke v blagajno stavkarjev.

Unija voznikov vzdržuje nujno avtno prometno službo za bolnišnice in slične institucije. Vsi taki avti nosijo unijske napise, da se jih lahko izpozna. S tem je unija veliko pridobila na ugledu, ker s svojo službo skrbi, da niso nedolžne osebe prizadete radi stavke.

45 zarotnikov pred sovjetskim sodiščem

Ukrajinska kontrarevolucionarje čaka smrt

Moskva, 10. marca. — Pred vrhovnim sovjetskim sodiščem je v teku obravnava proti 45 zarotnikom iz Ukrajine. Med obtoženci je šest duhovnov in ostali so profesorji in drugi inteligenti. Obtoženi so, da so v zadnjih deset let vodili zarotniško gibanje za ocepitve Ukrajine od sovjetske Rusije in da so pripravljali oboroženo vstajo za to spomlad. V zvezi z vstajo so pripravljali tudi—kakor jim obtožnica očita—stentate na Stalina, vojnega komisarja Vorošilova, predsednika centralnega izvršnega odbora v Ukrajini Petrovskija in podpredsednika Skripnika. Dalje jim obtožnica očita, da so prejemali denar od belogardistov na Poljskem, v Berlinu in Parizu in da so bili v zvezi z generalom Petiuro, dokler ni bil ta umorjen.

Vse kaže, da bodo obtoženci spoznani krivim in obsojeni v smrt.

Železniška družba odslovila delavce

Clinton, Ia. — Northwestern železnica je zaprla svojo delavnico v tem mestu. Radj odredbe kompanije je sedaj tristo delavcev brez dela.

Pogodbena poroka v svrhu otrok fiasko

Santa Monica, Cal. — Dr. Louis E. Mahoney iz Santa Monike se je poročil z Ido Mae iz Bostona na podlagi pogodbe med njima, da mora biti nevesta sposobna za materinstvo, drugače je ne mara za čeno. Zadnji teden je dr. Mahoney vložil tožbo za ločitev navajajoč, da se njegova žena ne drži pogodbe, ker v dveh letih zakona še ni porodila nobenega otroka in vse kaže, da ga tudi ne bo. On hoče imeti otroke!

Dve rudarski konvenciji

Lewis ima svojo konvencijo v Indianapolisu, napredni rudarji pa zborujejo v Springfieldu

Springfield, Ill. — V ponedeljek, 10. marca, je bila tu otvorenja konvencija onih rudarskih unij United Mine Workers of America, ki so rebelirale proti eksekutivi v Indianapolisu, zlasti pa proti staremu predsedniku Johnu L. Lewisu. Namen te konvencije je, da se rudarska unija reorganizira, sprejme novo ustavo, izvoli novo eksekutivo in začne novo življenje.

Istega dne se je začela v Indianapolisu konvencija unij, ki se priznavajo Lewisovo vodstvo. To zborovanje je sklical Lewis sam.

Kakor poroča Harry Madden, eksekutivni odbornik 12. distrikta UMW of A., so rudarske unije v Illinoisu takole razdeljene na obeh konvencijah:

Iz Madison okraja je šlo 25 delegatov v Springfield in pet v Indianapolis; iz Galine okraja 28 delegatov v Springfield in 3 v Indianapolis; iz Franklin okraja 21 delegatov v Springfield in 4 v Indianapolis. To dokazuje, da se je velika večina rudarskih krajevskih unij v Illinoisu ločila od stare organizacije.

Haitska kriza

Hooverjeva komisija priporoča provizoričnega predsednika

Port Au Prince, Haiti, 10. marca. — Hooverjeva preiskovalna komisija je v soboto zaključila svoje delo in priporočila predsedniku Hooverju, da je najbolje, če se imenuje provizorična vlada enega moža, ki naj vodi deželo po 16. maju, ko poteče predsedniški termin sedanjega haitskega predsednika Borna. Provizorični predsednik bi ostal na krmilu, dokler ne bo mogoče izvesti mirnih in poštenih volitev na otoku.

Priporočilo komisije je potegnito in stoji za tem, da bo volk sit in kreza čela. Komisija se je prepričala, da haitsko ljudstvo ne mara sedanjega predsednika Borna niti ne mara ameriške nadvlade. Voditelji vseh strank, ki nasprotujejo prvemu in drugemu, pravijo, da so poštena volitve v današnjih razmerah nemogoče. Komisija torej priporoča srednjo pot: provizoričnega diktatorja, ki naj zadovolji Ameriko in Haitijane.

Washington, D. C., 10. marca. — Danes poročajo, da je predsednik Hoover sprejel priporočilo svoje komisije na Haitiju, ki je zdaj na potu domov. Komisija priporoča, da se imenuje "nevtralen in nepolitičen" mož provizoričnim predsednikom republike Haiti, ki naj izvede volitve.

Volitve v Španiji v jeseni

Madrid, 10. marca. — Berenguerjeva vlada je odredila štete volitve v pripravah za volitve. Najnovejša vest je, da občinske volitve se vrše v juniju in parlamentarne prihodnje jesen. Republikanske stranke iščejo kompromis med seboj v svrhu združitve, da nastopijo skupno.

Ghandij vodi Indijce na rebelno "božjo pot"

"Sveti" mož začne kampanjo pasivne resistance pri solnih naplavinah ob morju

Bombaj, Indija, 10. marca. — Mahatma Gandhi, vodja indijskih nacionalistov, je večeraj naznanil, da je aretacija in obsodba njegovega tovariša Vallabhai Patela povspela "revolto civilne nepokorščine" proti Angliji in pohod k morju, ki bo signal za "revolto," se izvrši še danes ali jutri. Patel je bil obsojen na tri mesece zapor pod pretvezo, da je imel prepovedan govor na javnem prostoru. Patel je pred odhodom v zapor pozval nacionaliste, naj zvesto sledijo "svetemu" Gandhiju, ki vodi mater Indijo k svobodi in neodvisnosti.

Gandhi je naznanil, da je dva dni molil in se postil in zato se čuti pokrepanega za "sveto" vojno proti Angliji. Vojna se začne s pohodom na obrežje Arabskega morja. Ta pot je dolga 60 milj od Ahmadabada, kjer ima Gandhi svoj glavni stan. Ta romarska pot bo snak protesta proti davku na sol. Na dotičnem mestu so velike naplavine soli. Vodo napeljejo v plitve jame in počakajo, da izhlapi, nakar poberejo sol, ki se usede na dno. Sol v Indiji je angleški monopol in Gandhijev program je, da indijsko ljudstvo jemlje sol brez davka.

Dominikanski predsednik in delavstvo

Novi predsednik republike Dominga je bil delegat na konvenciji Ameriške delavske federacije

Washington, D. C. — (F. P.) — M. Medrano, predsednik in Manuel Pazos, tajnik Dominikanske delavske federacije, sta poselala brzojavno poročilo predsedniku Ameriške delavske federacije, v katerem pobijata govorice, da je novi predsednik republike Estrela Urena nasprotnik delavskih unij. Uradnika federacije opozarjata Greena na dejstvo, da je bil Urena delegat na kongresu Ameriške delavske federacije, ki se vršil l. 1921 v Mexico Cityju, kar dokazuje, da je bil Urena vedno naklonjen delavskemu gibanju.

"Zmagoslavni dogodek civilnega gibanja, ki je povzročilo padec reakcionarne vlade prejšnjega predsednika Vasqueza," pravita v telegramu, "je obenem triumf dominikanskega delavstva, kateremu je Urena se vselej nudil svojo koperacijo."

Vasquez je bil nasilno odstranjen iz načelstva vlade potem, ko je prelomil svojo obljubo, da se bo umaknil v privatno življenje, kadar poteče njegov termin. Svoj termin je potem raztegnil na dve leti in je bil pripravil kandidirati tretjič, ako bi se mu ne bil postavil po robu Urena, ki je organiziral proti Vasquesu uspešno revolto in ga tako prisilil na odstop. Urena so v boju podpirale delavske organizacije, ker so bile že site tiranstva, ki ga je izvajal Vasquez. Svobodne volitve, pri katerih bo imelo ljudstvo priliko izreči se, kdo naj bo na čelu vlade, se bodo vršile prihodnje spomlad.

Francija pokopava utopljenec

Pariz, 10. marca. — Te dni se vrši pokopavanje okrog 500 mrličev, ki so jih pobrali v nižinah ob reki Garonne, ko je splahnila voda, ki je zadnji teden poplavlila 50 milj dolgo in 10 do 15 milj široko pokrajino. Vsa ta pokrajina je danes pokrita z žoltim blatom. Škoda je ogromna. Na stotine družin je prizadetih. Mnogo družin je popolnoma uničenih.

Ameriška okupacija Haitija

Pogodba med Ameriko in Haitijem ni bila nikdar ratificirana

Washington, D. C. — (F. P.) — V javni izjavi z ozirom na zgodovino odnošajev Združenih držav s Haitijem Haitijska patriotična unija pravi, da ni bila pogodba, ki je bila sklenjena l. 1917, nikdar ratificirana. Unija apelira na Hooverjevo preiskovalno komisijo, ki se sedaj mudi na Haitiju, naj pregleda faktične dokaze. Sugestira ji, naj podvzame akcijo za odklic ameriških pomorščakov, ker je bila pogodba med obema deželama sklenjena potem sepravsko pretveze.

"Mi obojamo pogodbo iz l. 1917," izjavlja Unija. "Protestiramo proti nji pred civiliziranim svetom, pred kongresom Združenih držav in pred preiskovalno komisijo. Apelliramo na predsednika Hooverja, naj ukaze Borneju, ki je že navajen sprejemati navodila, da izroči ob koncu avrolega termina eksekutivno oblast provizorični vladi, da razpiše volitve, pri katerih se bo ljudstvo lahko izreklo za vlado, kakršno želi. Vsem kritikom naše akcije, ki bodo pričeli vpiti o revoluciji, pa svetujemo, naj bodo previdni, da s svojim hujakanjem ne povzročijo afere kot je bila pri Aux Cayesus, kjer so postale nedolžne osebe, moški, ženske in otroci, nepotrebne žrtve morilskih manjv ameriških pomorščakov."

Odmovi brezposelnosti v kongresu

Tajnik delavskega departmeta se je izjavil proti narfu, da bi vlada podpirala brezposelne delavce

Washington, D. C. — (F. P.) — James J. Davis, delavski tajnik pod Hardingovo, Coolidgevo in Hooverjevo administracijo, je nastopil proti sugestiji, ki je sprožil senator Brookhart iz države Iowe, da bi vlada nudila denarno od pomoč brezposelnim delavcem. Svoje stališje je podprl z izjavo, da ameriški delavci zahtevajo delo in ne denarne podpore.

Nadalje je Davis sugestiral predsedniku Hooverju, naj zahteva od kongresa, da sprotipri vsoto \$50,000,000 za gradnjo javnih poslopij in drugih konstruktivnih del, ki jih ima administracija v programu. Njegovo mnenje je bilo, da bo to dvignilo stavbinsko industrijo, ako ne tudi drugih.

V višji zbornici kongresa so bila predložena pisma, ki so govorila o veliki brezposelnosti v industrijskih centrih. Senator Couzens je dejal, da je samo v okolici Detroita okrog 125,000 brezposelnih delavcev in da slična situacija prevladuje tudi v drugih večjih ameriških mestih.

Kongresnik McLeod iz Detroita, član Ameriške legije in hud nasprotnik "rdečkarjev", je pred par dnevi predložil resolucijo, v kateri zahteva, da kongres izplača vsoto \$50,000,000 na zavaruvalne police veteranom svetovne vojne, da se na ta način omili beda, ki jo je prinesla v deželo brezposelnost.

Lloyd George napada laborite

London, 10. marca. — Lloyd George, vodja liberalcev v zbornici, je danes začel napad na MacDonaldovo delavsko vlado radi problema brezposelnosti. George zahteva, da vlada sprejme njegov program za omiljenje brezposelnosti.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodnja in Zdravstvena drava (Ivan Chicago) in Kansas \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.00 na četrt leta; za Chicago in Ohio \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta; za inostanstva \$8.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$4.00 per year, Chicago and Ohio \$7.50 per year, foreign countries \$8.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru. — Rokopisi ne vrstajo. — Advertising rates on agreement. — Manuscripts will not be returned.

Naslov za vsa, kar ima stik s listom: PROSVETA, 2637-59 South Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oglasu, na primer (Feb. 20-26), poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Revolucionarne mase v Indiji!

Pri zadnjih komunističnih demonstracijah v Chicagu so nosili tudi napis "Greeting to the revolutionary masses of India." (Pozdrav revolucionarnim masam v Indiji.) Kaj ima Indija opraviti z brezposelnostjo v Ameriki, je drugo vprašanje, ki danes lahko izostane. Vprašanje naj bo "revolucija" v Indiji v kolikor ta zver eksistira.

Istega dne, ko se je na čikaških ulicah bleščal omenjeni pozdrav, je kablogram prinesel iz Indije besedilo ultimata, ki ga je indijski "revolucionarni" vodja Ghandi naslovil na angleškega oblastnika. Ultimatum se deloma glasi:

"Dragi prijatelj! Predno se podam v boj civilne nepokorščine in prevzamam nase riziko, pred katerim sem se tresel vsa ta leta, se obračam na Vas in Vas prosim na upognjenih kolenih, premislite to prikazano. Moje mnenje je, da je angleška nadvlada v Indiji naše prokletstvo, ampak jaz nečem skriviti lasu niti enemu Angležu niti nočem škodovati legalnim interesom Angležev v tej deželi."

To naj zadostuje. Ghandi kleči na kolenih in lepo prosi angleškega podkralja, naj premisli "priказano", ki prihaja v formi civilne nepokorščine (pasivne resistence). On sicer smatra angleško nadvlado za prokletstvo, noče pa niti enemu Angležu skriviti lasu na glavi niti škodovati legalnim interesom Angležev v Indiji!

Dokler bodo indijski revolucionarji tako revolucionirali, ni angleška nadvlada v nevarnosti in vsi angleški interesi v Indiji bodo legálni!

Se tri pozdrave iz Chicaga! —

Ti so največ krivi!

K uredniku socialističnega tednika "Reading Labor Advocate" v Readingu, Pa., je prišel 60-letni mož in se pritožil, da je izgubil delo in drugega ne more dobiti. Nihče ga ne mara. Vsaako mu pravi, da je prestar. Kaj bo zdaj z njim? In kaj je narobe z Ameriko?

Urednik mu je lahko odgovoril na zadnje vprašanje: Kapitalizem!

Tedaj pa se je mož raztogotil. Kapitalizem? O, saj ni res! Kapitalizem ni nič kriv. Kako pa bi delavec življi brez kapitalistov? Saj nam oni dajejo delo! Ako bi ne bilo bogatinov, bi ne bilo dela in delavec bi vsi pomrli gladu! —

Tako je govoril stari mož, ki ne more več dobiti dela. In koliko je še takih v Ameriki! Na tisoče in tisoče. To je krivo, da nima ameriški delavec nobenih pravic v industrijah, da nima nobene podpore, ko je brez dela in nobene pomoči, ko je star. Izobrazba, izobrazba! Te manjka med delavci.

"Neben narod ne more živeti brez vere," vzklikuje Art Brisbane, ko notiva proteste iz cerkvenih krogov proti sovjetom.

"Civilizacija ne more živeti brez sužnjev," je rekel pred več kot dvatisoč leti grški modrijan Plato.

Plato je imel prav in Brisbane ima prav — relativno. Civilizacija, kakršno je takrat poznal Plato, ni mogla živeti brez sužnjev. Strojstvo se niso imeli. Današnja civilizacija s strojno produkcijo lahko živi brez sužnjev in bodoča civilizacija ne bo poznala niti mezdnih sužnjev.

Preprosta kmetijska masa v Rusiji — ali kjerkoli v tem pogledu — ima vero, ker drugače nima. Vera je čisto naraven pojav pri vsakem primitivnem ljudstvu, ki nadomestuje znanje. Vera izginja s poudarjenim pridobivanjem znanja in z izboljševanjem življenja sploh. Nove razmere dajejo širše miseljsko obzorje. Bodoča civilizacija sigurno pomete z vsimi religijami, ker ne bodo več potrebne. Ljudje bodo v splošnem tako izobraženi, da ne bodo več verjeli v stare zmote in pravljice.

Franciškani v Lemontu pravijo, da se ne šalijo, če rečejo, da je "smrten greh" čitati Prosveto. Za koga pa je ta "greh" predpisan? Samo za "suckerje"! Duhovnom in urednikom katoliških listov je za cerkev dovolila, da lahko čifajo brezverske liste brez greha! In to da ni šala? Ah, pa še kakšna! To je "joke" prve vrste. Kdor se ne smejeje bolan. In kdor je bolan, naj se smeje, da bo zdrav.

Glasovi iz naselbin

Predavanje v dvorani SNPJ

Chicago. — Esther Friedman predava v sredo zvečer, 12. marca, ob osmih zvečer v spodnji dvorani SNPJ o angleški delavski stranki in socialistični upravi na Dunaju. Vabljeni ste vsi. P. O.

Iz "male" naselbine

Johnstown, Pa. — Redko se sliši kaj v javnosti iz naše "male" naselbine. Vzrok temu je najbrže ta, ker nihče neče poročiti o slabem, a o dobrem pa ne more. Nisem imel še nikoli smisla nastopiti v vlogi kritika, ker to je lažje storiti kot pa kaj dobrega. Ker se pa čutim prizadetega, naj pojasnim nekoliko našo naprednost.

Nekaj je bilo že poročanega o napredku Slovenskega delavskega doma na Moxhamu. Tudi jaz priznam, da dom več ne odgovarja tistim namenom, za katere je bil postavljen. Pred par leti so trdili, da je temu največ kriv prejšnji direktor, kar je povzročilo, da je odstopil. Kako so bili potem nekateri veselji in sigurni, da bo v bodoče vse teklo kot po maslu. Rezultat se je pokazal ravno obratno, ker je v več ozirih in ne samo na blagajni opaziti nazadovanje.

Kritikom seveda ni bilo za uspeh, temveč za osebnosti. Ker sem takrat mislil, da imajo dober namen, bi se jim bil skorej tudi jaz pridružil. Eni pokorjajo napredek največ v kvartanju in pijačevanju, oziroma da je prostor za te stvari. Jaz sem naravno nasprotnega mnenja. Dom je sedaj v bolj slabih finančnih razmerah. Kot direktor sem mislil, da bo šlo na bolje in sem bil vedno mu pripravljen pomagati, posebno pri nakupu raznih domovih potrebščin, katere kot trgovec lahko dobim po ceni na debelo. To delo mi je lahko opraviti mimo grede.

Križ pri nas je zavist, kar se je pokazalo tudi, ko sem bil to stvar prinesel pred svoj direktor. Namesto, da bi o stvari razpravljali z objektivnega stališča, ako more koristiti domu, sem pa slišal: "To tudi jaz lahko storim" in "ne pustimo, da bi nas obrnilo nekaj novih direktorjev." Moje stališče, ako pride dobra ideja za izboljšanje podjetja od katerekoli strani je, da bi jo morali upoštevati. Pri nag žal tega ni. Nekateri se tudi boje, ako bi imeli kaj več v blagajni, da bi pozirali SNPJ. Da je to velika zmeta, bi moralo biti jasno vsakemu, ker jednota nam želi pomagati, ne pa se na naš račun okoristiti. Vaak bi moral biti ponosen, da je njen član. Končno naj omenim, da dokler se bo gledalo za koristi ene osebe, toliko časa tudi ne more biti večjega napredka pri domu.

Na zadnji seji društva št. 82 SNPJ je bilo sklenjeno, povabiti vse člane na prihodnjo sejo, ker bo nekaj izrednega.

Frank Zalar.

Tako bi socialist ne smel govoriti

Collinwood, Ohio. — Ko je Kristus prišel za bliž in pričel udrihati po Judih, ki so delali "gescheft" v hiši gospodovi, so takoj rekli njegovi nasprotniki, in tudi mnogo onih, ki so mu sledili, da bi kaj takega ne bil smel storiti. In ker ni bilo še lokalnega lista v Jeruzalemu, so ga enostavno križali. Francisco Ferrer, španski mislec, bi ne smel učiti Špancev in jih skušati osvoboditi izpod španske tiranske vlade potom izobrazbe. Tudi tam so rekli: Ne boš! In usmrtili so ga. Matteotti, italijanski poslanec, ni imel pravice razkrinkati Mussolinija, ker se je pa držnil, je dobil "stiletto." Če bi pa bil postal fašist, bi se mu bilo dobro godilo.

Eugene Debs bi ne bil smel nikoli govoriti v Cantonu, O., ker je bil njegov govor proti prisilni vojaški službi in proti kapitalizmu. Zato je bil vržen v ječo. Ljudstvo pa je vpilo: Obešite ga! Ko sem se šel registrirati za vojno, sem celo slišal Slovenca iz Collinwooda, ki se je izrazil v volilni koči: "He (Debs) ought to be hung." In vendar sedaj, ko je mrtev, njegovi nasprotniki kakor tudi mi

sami občudujemo njegov pogum in njegovo predrznost.

Ali vendar je bil v očeh patriotov le malkontent. Cleveland Plain Dealer ga je napadel in pisal, da je ignorant, ki ne ve postave, zato se je pregrešil. Pri obravnavi je poročevalec Plain Dealerja pričal proti njemu. In ko je prišel ravno isti poročevalec čestitat, ker je videl v Eugenu Debsu moža, ki se ni vstrašil povedati, kaj misli o onih, ki tlačijo svobodo govora. Debs je govoril v prid zatiranim, ali zatirani ga niso razumeli. Zato so ga nagradili z zaporom, ki ga je spravljal v prerani grob.

S tem želim povedati, ako hoče ljudem dobro, te nočejo poslušati. Povej jim in vodi jih v napačno smer in sledili ti bodo.

Ko sem govoril na delniški seji radi znižanja plač, so rekli, da bi socialist ne smel biti proti znižanju plač. Neki pisec je že tudi večkrat govoril o garjevcih. Tam, kjer sam dela, delajo drugi 44 na ur teden, on pa 55 ur in drugi imajo višjo plačo od njega. In ljudje, ki so pripravljeno delati za primerno plačo za podjetje, ki je zgrajeno od žuljev slovenskih delavcev, jih kakšnih garjevcev nazivlja garjevcem. Socialist bi ne smel razumevati ekonomije. Ne smel bi štediti, če bi vodil v tej kapitalistični dobi podjetje, ampak pustiti, da razpade. No potem bi pa zopet kazali: Pogledjte socialiste, hočejo vladati cel svet, pa še ne znajo voditi dobičkonosno enega narodnega doma! Tako bi rekli tisti, ki se zgražajo, če jim poveš, da je to in to delo stransko delo in se plača le toliko zanj, kolikor je vredno. Nobeno podjetje ne bo plačalo dve uri za delo, ki ga lahko izvršiš v eni uri. Če bi milwauski župan, čeprav je socialist, ne znal varčevati, bi že davno socialisti kapitulirali v Milwaukeeju.

Nekateri sodrugi mi pravijo, kadar se bojuješ, bojuj se za principe in načela, ne pa za posameznika. In to je kar sem hotel storiti; in tudi moj "blok." Boriti se za ekonomijo pri podjetju. Drugi so se borili pa le za osebe in njih plače. Pa vendar nisem po mnenju drugih imel prav. Bil sem predrzen, ker sem se upal nastopiti proti sebičnemu. Če imaš pogum nastopiti proti osebnostim, potem si nezaželjen. In če bi bil v Italiji, bi dobil "castor oil" ali pa "stiletto." Tako se zgodi iz nezadovoljnosti, pa naj si bo v Judeji, Španiji, Italiji, Jugoslaviji, ali pa v Collinwoodu.

Frank Barbic.

Od Moulderja

Traunik, Mich. — Vedno čitam o brezposelnosti. Tukaj je ne poznamo, ker je dela vedno dovolj. Nekateri slovenski farmarji imajo v najemu bližnjo šumo in tudi svoje delavce pozimi in poleti. Kako zaslužijo, mi ni znano, ker se ne razumem na tisto delo, namreč delajo drva (klafetre). Novic ni posebnih za poročanje. Zimo do polovice febr. smo imeli precej hudo, potem pa prav lepo vreme. Kaj bo še, ne vem, ker lansko leto, ko sem prišel sem v maju, so bila tla še zmrla.

V A. S. št. 35 piše g. Trunk: Molek je pač Molek, Podgoričan ni Podgoričan, Frank Zagar ni Frank Zagar, Old Moulder ni Old Moulder, in Traunik ne bo Traunik, in Terre Haute ne bo Terre Haute, in nekdo iz Lowe ne bo iz Lowe itd., itd.

S tem hoče Trunk svoje obsevalce prepričati, da Molek vse sam piše in nihče drugi. Deveti blagor tistemu, kdor mu to veruje. Jaz od moje strani nimam kaj reči, kakor tole dodati: Da, Trunk ni Trunk, niti Kristov namestnik, za katerega se prištevava, pač pa navadna oštarijska šleva, ki niti ne ve, kaj govori, oziroma piše. — Frank Zagar.

Kje je krivda?

Krain, Pa. — Ko človek dan za dnem čita poročila o umorih in o splošni korupciji, se vpraša, kaj bo rezultat tega toka. Ne mislim sicer o tem pisati, pač posvetiti nekaj vrstic rudarjem. Odkar je bila rudarska unija dočela uničena, se je med ljud-

stvom naselilo veliko mrtvilo. Smelo trdim, da so ta poraz z velikimi zakrivila tudi rudarji s svojim nezanimanjem za organizacijo in tudi, ker je ljudstvo politično nezrelo. Od leta 1929 sem bil član raznih krajevnih organizacij, a niti o eni se ne morem pohvalno izraziti. Vseposod sem nasel, da so bili delavci veliko bolj naklonjeni delodajalcem kot pa svojim lastnim interesom. Kar se tiče drugoga distrikta, so bile seje krajevnih unij zelo slabo obiskane, vsepolno pa je bilo slišati kritiziranje uradnikov. Bolj pametno in potrebno bi bilo, da bi jih blih boljše nadzorovali. To bi moralo obstajati pri sleherni organizaciji, ker v drugem slučaju je polom neizogiben.

Prišli smo s konjicko na oslička in sedaj smo oslički vsi skupaj. Prijela se nas je neka bojazan in topelost, kar je napačno. Povsod slišiš: "Kaj pa bočemo? Ako kaj rečeš, boš pa kvitan in potem boš zopet hodil za delom in ternal." Slične govorice slišiš po vseh naselbinah. Človek bi večkrat laglje prenašal zausnice kot pa take govornice.

Ravno sedaj je v teku boj za čhranitev UMWA, oziroma za reorganizacijo iste. Dolžnost vsega delavstva je, da položaj, v katerem se nahajamo, pazno zasleduje. Narediti moramo sklep, da se ponovno organiziramo, ker le, ako to storimo, smemo upati na izboljšanje položaja. V listih čitamo o slabih razmerah križem Združenih držav in ako hočemo priti do večjega in boljšega kosa kruha, bomo to dosegli le potom organizacije, politične, strokovne in gospodarske. V zadnjih par letih smo imeli dovolj prilike, da smo "o tem prepričali. In ako hočemo, da UMWA oživi, moramo za tem tudi stremeti in aktivno sodelovati.

Iz okolica za rudarsko konvencijo, ki se vrši v Springfieldu je razvidno, da sta v novem zibanju aktivna tudi John Brophy in Alex Howat, ki sta oba poštena borca. Da je unija propadla, ni tega krivo njeno ime, pač pa voditelji in pa člani kot sem že prej omenil. Apelirani na tiste, ki so se dali preslepiti raznim revolucionarjem pod krinko komunizma, da spregledate. Zavedati se je treba, da se mi ne nahajamo v sovjetski Rusiji, temveč v Ameriki. In Amerika je še daleč od sovjetske republike. Tukaj je treba drugačne taktike in drugačnega dela, ako si hočemo izboljšati svoj položaj in priti do zaželjenega cilja. Ne mislim, da nam bodo brez boje pečena piščeta v usta letela. Zapomniti si moramo, da brez boja in žrtve ni napredka. — Henrik Pečarič.

V brlogu

Farrell, Pa. — Radi hude zime sem se zopet povrnil v brlog. Ko sem šel dne 15. februarja z doma, sem pustil doma površnik, ker so nekateri napovedali prihod zgodnje pomladi. Pričel sem tudi sejati solato, a majka zima jih je pri tem prekanila. Sedaj, prve dni marca zopet sneži kot za stavo.

Cital sem, da je Hoover priporočil kongresu sezidanje večjega števila novih ječ. Meni bi se videlo bolj pametno, ako bi bil vsaj nekaj milijonov dolarjev priporočal za pomoč starim in onemoglim ljudem ter brezposelnim delavcem. Na ta način bi se zločini še najhitreje zmanjšali. — Anton Zidanšek.

S pota

Iz Californije. — Letoanja zima je bila precej muhasta, ker tudi po južnih krajih zapada je bilo precej snega. Odkar obiskujem divji zapad, še ni bilo toliko snega kot letos. Ako je zapadel, je navadno takoj drugi dan, ko je posijalo sonce, izginil. Ne pa to zimo, ki se že nahaja h koncu. Spominjam se, da sem prejšnja leta slišal v gotovih krajih, ki sem jih obiskal, ptičke zvrgoleti, ne pa letos. Bil sem celo oviran na svojem potovanju, ker radi slabega vremena nisem mogel priti v gotov kraj.

Californija! Sedaj sem tukaj že drugi mesec. Ko sem se vozil proti njenim vratom, San Bernardino, po pusti puščavi Nevade, je silna burja nanelsa

veliko kupe peska in jih nasejala ob progi. Proti severu je delala pa velike snežne zamete. Velik kontrast se človeku nudi, ko pride iz te pustinje v San Bernardino, kjer ga pozdravi zelena narava vsa odeta v cvetju. Ko sem šel zadnjič skozi, je bila v teku oranžna razstava dotičnega okraja.

Pri mojem 37-letnem bivanju v Združenih državah sem sedaj dvanajstletje v Californiji. Kljub temu je to prvič, da sem obiskal slovenske farmarje v Fontani. Bil sem navzoč tudi na društveni seji SNPJ, katere je bila dobro obiskana kljub temu, da je bil delovnik. Vršla se je v najlepšem redu, da sem se čudil. To naselbino sta bila tudi obiskala slikar Božidar Jakac in pevec Šubelj, dasiravno zadnji ni nastopil s svojo umetnostjo radi prekratkega časa za aranžiranje koncerta.

Na Valentinov dan sem bil povabljen na družabno večerico k rojaku Zajcu. Ob tej priliki se je pri njemu zbrala do malega vsa slovenska naselbina in bilo je petja, zabave in veselja kot ga je težko najti kje drugje v Ameriki. — Matija Pogorelec.

Prvi dopis

Cleveland, O. — Upam, da čitatelji oprostite tem vrsticam, ker je to moj prvi dopis. Bolj ko človek čita časopise, več ve posebno še ako čita delavske liste kot je Prosveta. V nji je najti mnogo podučnega čtiva. Posebno me zanima, kadar se oglasi kaka žena in priporoča kaj koristnega. Seveda ima Prosveta tudi mnogo nasprotnikom, posebno še med tistimi, ki verujejo v posmrtna nebesa. V Ameriški Domovini sem na primer čitala dopis rojakinje H. T., v katerem se huduje na Prosveto.

Helena, ki se prištevava k nadzobraznim, je imela tudi "zelo lep" govor na "surprise party". Povabim jo, da obišče tudi našo društveno veselico, kadar jo priredimo in bo lahko nastopila kot govornica. Navzoči bodo tudi marjašarji in gotova sem, da se bo v njih družbi dobro potutila. Ako bo hotela, bo lahko tudi nastopila v vlogi glavne kuharice in si s tem pridobila prvenstvo s kuhanjem zajčjih tac. Vsekakor bi ji priporočala, naj se naroči na Prosveto in bo s pridnim čitanjem lahko še postala v resnici izobrazena. V tem slučaju ji ni treba tega nesti na nos gospodu, ker potem bi ji še grehov ne odpustil!

Žena marjašarja.

Spomini na temne čase

Jordanville, N. Y. — Sedaj večkrat čitam, kako bi se pomagalo primorskim Slovincem, oziroma tlačanom. Kljub temu, da sem tudi jaz doma iz Primorja, moram reči, da jim je nemože pomagati. Pod obstoječimi razmerami je vsakdo govorenje o odpomoči le — govorenje. Vsak naj si pomaga sam, ako si more, dokler ne napočijo boljše časi.

Ako pogledamo sto let nazaj, vidimo, kako so biriči lovili slovenske fante za vojaško službo. Kadar so katerega vlovili, je moral biti pri vojakih dolga leta, oziroma dokler je bil pri moči. Spominjam se očetovskega pripovedovanja, ki nam je pravil, kako so fantje po noči bosi bežali pred biriči po eno uro daleč k sosednjemu kmetu, z namenom, da se skrijejo in utečejo vojaški suknji. Moj oče je služil 14 let, in ko je prišel domov, je bil že skoraj starček. Spominjam se tudi prizora, ko so ujeli ubežnika in ga potem poslali "akozii šibe". Posledice je nosil akozii vse življenje, ker ureze šibe niso nikdar izginile z njegovega hrba.

To so tudi bile krivice, ki so pa izginile. Naj še to zapišem, da je te krivice odobraval tudi duhovščina, kar na splošno še tudi danes dela. Duhovni so sodelovali v biriči pri lovu na "dezertarje" s tem, da so jim dajali vse podatke iz krstnih knjig.

Ignac Sulgaj.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Milwaukee, Wis., Miha Breznik: — Pozabili ste omeniti katerega društva član ste. Cleveland, O., Poročevalec: — Posijite podpis.

A. Garden:

Tedenski odmevi

WASHINGTONSKE PREISKAVE

V glavnem mestu ameriškega imperija je toliko senatnih in kongresnih preiskav, da izgleda kot bi bila Amerika dežela tatov in roparskih tolp. Senat in kongres pa kot bi bila nadvlada, oziroma ustanova, ki si prizadeva, da bi iz lopovskih Amerikancev napravila narod poštenjakov. Ne glede kakšno mnenje ima posameznik o naših kongresnikih in senatorjih, dejstvo vseeno postoji, da je med njimi tudi peščica mož, ki skuša preprečiti potom raznih preiskav velikim korporacijam kompletno ugrabljenje naravnih zakladov in "legitimno" ropanje ljudstva na debelo.

Med drugimi zanimivostmi senatnega "muckrakerstva" je odkritje odseka za meddržavno trgovino o škandalozni upravi zvezne elektrarske komisije. Ta komisija je bila ustanovljena pred desetimi leti, da nadzoruje velike elektrarske korporacije in s tem protiktira ljudske interese, kar naj bi po bližnji filozofiji Amerike popolnoma zadostovalo. Ustanovljena je bila kot vse druge regulacijske komisije, odseki, odbori in kaj še vse, na terori, da se biznis obnaša pošteno, ako ga vlada nadzoruje. Da je ta teorija zmotljiva, je bilo že nešteto krat demonstirano in sicer s praktičnimi dokazi. Sedanja preiskava je to teorijo pokazala za kompletno zmoto.

Ena izmed glavnih funkcij zvezne elektrarske komisije je oddajanje državnih vodnih sil privatnim družbam za dobo 50 let. Družbe zgradijo na teh koncesijah elektrarne in zagotavljajo deželo z električno silo. Te vodne sile predstavljajo neizmerno bogastvo in so last ljudstva. Ker zakon, ki je bil sprejet leta 1920, vsebuje gotove stroge določbe, katerim bi se morale družbe, ki prejmejo od države vodne slapove v svrhu industrijskega izkoriščanja, podvreči, so magnetje elektrike enostavno dobili popolno kontrolo nad upravo komisije.

Njen tajnik, katerega je nastavljen notranji tajnik Work v sporazumu s Hooverjem, je obenem njen upravitelj in nekakšen vladar. Preiskava je pokazala, da je tajnik Bonner, ki je bil imenovan na priporočilo predsednika Californija Edison kompanije, z dušo in s telesom v službi velikih elektrarskih korporacij. Pri izvrševanju svojih poslov je šel odprto na roko tem velikanom. Pri vprašanjih, kjer je šlo za težke milijone, je odločal v prid privatnim interesom, največ pri inflaciji kapitalizacije, od katere so odvisne tudi cene, katere ljudstvo plačuje za elektriko.

Senator Norris je na podlagi skoraj neverjetnih odkritij zahteval, da administracija Bonnerja takoj odpusti. Senator Couzens, pod katerim nadzorvom se vodi preiskava, je rekel, da tako škandalozne uprave ni mogoče najti nikjer. Ako bi v departmentu na odgovornih mestih ne bilo dveh zvestih ljudskih služabnikov, Charles A. Russella in William V. Kinga, bi bili magnetje oropali ljudstvo za mnoge milijone dolarjev.

Ali bo administracija odslavila Bonnerja? To bi bilo naivno pričakovati. Prvič, Hoover kot prejšnji trgovski tajnik je imel tesne zveze z National Electric Light asociacijo, ki je propagandna roka trusta elektrike. Bil je častni predsednik njenega odbora za tujezemstvo. On je tudi imenoval sedanjim predsednikom republikanske stranke Hustona, ki skoraj več let vodil boj proti temu, da bi velikanska elektrarne pri Muscle Shoals ne pričela obratovati država, oziroma da bi jo pograbilo magnetje elektrike "for a song". Za razvoj tega projekta je vlada potrošila okrog 150 milijonov dolarjev. Preiskava je doznala, da se je sedanji predsednik republikanske stranke boril za to, da bi vlada investirala v projekt iz nadaljnjih 60 milijonov in ga nato lepo izročila privatnim interesom. Kompanija, ki bi bila deležna tega daru, bi vladni plačevala interes le od 36 milijonov.

Drugič, notranji tajnik Work je po izpovedi pri odgovoru, da ni prišlo pred senat poročilo Russella in Kinga o inflaciji kapitalizacije, v katerem sta razgalila roparsko grebožljivost elektrarskih družb. Work, ki je imenoval tajnikom komisije ljubljena korporacij in prepričal, da ni bila razgaljena njih igra, gotovo ne bo njega odalovil.

(Dalje na 3. strani.)

Ameriško življenje

104.

All je bila Eva lepa ali grda?

Illinoiski ženski atletski klub se je lotil težkega problema, ki ga najbrž nikdar ne reši. Članice so se odločile za bazar, na katerem naj bo tekma med sedemnajstimi najlepšimi dekletki, ki imajo predstavljati Evo. Tedaj se je začel problem: kakšna je bila Eva? Ali je bila lepa ali grda, ali brunetka ali blondinka? Vroča debata je trajala pozno v noč. Članica francoskega pokolenja s črnimi očmi in črnimi lasmi je vstrajala, da je bila Eva brunetka. Druga, tip Rusinje, je bila prepričana, da je bila Eva blondinka. Tretja je rekla, da je Eva morala biti lepota, drugače bi ne bilo tako lahko zapeljiva Adama... Četrta je bila mnenja, da je Adamu čisto vseeno, naj je bila lepa ali grda, ker druge ni bilo in ni mogel izbrati... Zgražati se pa ne smemo nad njegovo ker je treba pomisliti, da Eva ni imela mater, ki bi bila pazila na njo in jo naučila kaj boljšega...

Ker se članice niso mogle zediniti, so naredile sledeči kompromis: Eva je imela kožo sneg belo kožo, rjave oči in rdeče lase!

Sir Arthur Conan Doyle:

IZGUBLJENI SVET

(THE LOST WORLD) Roman

Takoj sem zagledal gori tri izvrstne debele veje malik pravi lestvici in višje zopet nebroj prekrizanih, zame pripravnih vej, pa sem se tako hitro povzpel navzgor, da sem kmalu izgubil tla izpred oči in nisem ničesar videl razen listja naokrog. Tu in tam sem srečal zapreke in mestoma sem se celo moral na razdaljo kakih osem do deset čevljev oprifemati samo plezalke, a v splošnem sem dobro napredoval in kmalu sem imel občutek, da grmi Challengerjev mogočni glas nekje jako globoko spodaj. A drevo je bilo orjaško visoko in nisem opazil, če sem pogledal navzgor, da bi postajalo listje bolj redko. Ko sem se hotel povzpeti zopet na novo vejo, sem zagledal, da visi z nje debel košat klobčič. Imel sem ga za zajedalca na način naše omele in se za njim ozrl, da vidim, kaj pride potem, a zagledal sem nekaj takega, da sem se skoro zvrnil od presenečenja in strahu z drevesa.

V razdalji enega ali dveh čevljev je bulil vame neki obraz. Neznano bitje, od katerega sem videl le glavo, je čepelo za omele in pogledalo izza nje v istem trenutku, ko sem se tja ozrl. To je bil človeški obraz — vsekakor je bil človeškemu bolj slični kakor pri vseh opih, katere so mi kdajkoli bile prišle pred oči. To je bil podolgast, belkast, z bradavicami posejan obraz s ploskim nosom in nazven štrlečo brado, porastlo s ščetinastimi, gostimi dlakami. Izpod košatih in mogočnih obrvi so gledale srepe živinake oči, in ko so se z renčanjem odprile čeljusti, sem zagledal volčje, krivljaste, ostre zobe. V prvem trenutku se je zrcalilo v teh hudobnih očeh samo sovraštvo in grožnja. A potem so bliskoma izpremenile izraz in kazale samo brezmejno grozo. Na to so zahrešale veje in zver je izgnila med vejami v gostem zelenju. Samo bežno sem se opazil koci-nasto, kakor pri ščetinarju rdečkasto telo, ki je že vse utonilo sredi razgibanega vejevja pa listja.

"Kaj je?" je zaklical Roxton od spodaj. "Ali ni kaj v redu?"

"Ali ste ga videli?" sem odgovoril in se z rokami čvrsto oklenil veje, ker sem drhtel po celnem životu.

"Čuli smo samo šumenje, kot da bi se vam spodsrdila noga. Kaj je bilo?"

Nepričakovani pojav pretečega opitjega človeka me je tako pretresel, da sem se že hotel spustiti navzdol in tovarišem povedati o svojem doživljanju. Toda sem se že tako visoko povzpelo po orjaškem deblu, da bi me bilo sram, povrniti se, ne da bi opravil naloženo nalogo.

Zato sem si privoščil daljši počitek, da pridem zopet do sapa in se opogumim, potem pa sem zlezel naprej. Kmalu potem se je zlo-mila pod mojo težo suha veja in nekoliko sekund sem visel zgolj na rokah, v splošnem pa ni bilo plezanje prehudo. Listje nad menoj je polagoma postajalo bolj redko in po vetriču, ki mi je zapihal v obraz, sem sklepal, da sem se povzpelo nad vrhove ostalih dreves. Toda sklenil sem, da se ne ozrem po razgledu, preden ne bom dospel čim višje, in zato sem plezal vedno navzgor, dokler nisem prišel do zadnje veje, ki je nihala pod mojo težo. Tukaj sem se spustil v pripravno rogovilo, kjer sem se lahko varno zibal pa pričel pasti oči po najlepšem razgledu v tej čudni deželi, kamor nas je vrgla usoda.

Solnce se je baš spuščalo na zapadu in večer je bil tako izredno svetel pa jasen, da sem prav dobro videl spodaj vso planoto. Od zgoraj gledana je imela podolgaasto obliko; bila je kakih trideset milj široka in dvajset milj dolga. Bila je v splošnem podobna ploskemu lfkaku, katerega stene so se polagoma spuščale proti sredini, kjer je ležalo dokaj razsežno jezero. Meriti je moralo do deset milj obsega in se krasno zelenkasto svetlikalo v večerni luči, obrežje je bilo porastlo z gostim trajem,

Novela iz kanadskih gozdov

Na neprodirne šume zapadne Kanade je padel mrak. Nežna modrina severnega sija je enakomerno pobrvala gosti zimski gozd. Pod molčečimi vejami je nenadoma vse ozivilo; začelo se je nočno življenje gozdnih prebivalcev. Zverji druga za drugo ostavljajo svoja ležišča in se odpravljajo na lov, na boj in na ljubezenske pohode.

Iz gošč se nenadoma začujejo čudni glasovi. Za človeško uho done kakor ječanje otroka, gozdne prebivalce pa obliva zona ob teh tajinstvenih zvokih. Samo največje živali: los, medved in volk se ne strašijo tega ječanja. Iz višine petnajstih metrov prihajajo ti toželi glasovi, s suhe jelke se glasi groza vsej manjši divjadi. Iz dupla pod nevidno vejo se je pomolila okrogla glavica, kmalu pa se pokaže cela žival in ročno spleta po deblu navzdol z glavo naprej. Podobna je veliki črni mački z velikim košatim repom

in z okroglo črno glavo. Lovil ji pravijo divja mačka, dasi ni mačjega plemena, kmetje jo nazivajo "ribič", dasi nikoli ne lovi rib, Indijanci pa so ji dali ime "morilka in temi" in ta naziv je popolnoma utemeljen. Kijub okrogli glavici in zelo krotkem videzu spada "ribič" v družino podlasic ter je gotovo najmočnejša in najkretnejša roparica severnih gozdov. Prišedši na zemljo, sledi takoj eni izmed stecin, ki jih je odkrila v obližju svojega dupla. "Pekan" — tako nazivajo zver Indijanci — živi samotarsko življenje, kakor večina podlasic. Njegovo nevarno družinsko življenje traja vsaj nekoliko jesenskih dni. Kadar ga poskuša družica zahrbtno zadaviti, v sramca, da so končani dnevi ljubezni, zato se jadrno umakne iz njene bližine ter si nekoliko milj dalje poišče duplo za svoje stalno bivališče. Njegovo vitko telo se po kačje prilagodi hoji po snegu in široko čelo mu daje prav nedolžen videz. Vse živali pa se ne dajo zave-zati po tej navidezni krotosti. Kuna, ki si je ravno našla veve-rično gnezdo v roguši mladega

drevesa, zagleda pekana in pri tisti priči pozabi na plen. Drevo pod njo zadržti ter obvesti vervečično obitelj o nevarnosti. Gnezdo stoji preračunano na mladem drevesu, ki z gibanjem izda vsak nevaren obisk. Veve-ričice se otmo v temo sosednih dreves, ko kuna prestrašena ob-stane pred pojavo nevarnega "ribiča". Z velikanskim sko-kom se otme pretečemu pogledu na bližnjo smreko in šine kakor senca okoli debla. Ali prepozno! Pekan je v par skokih pri smreki in ročno pleza na njo. Zlatorjava kuna se vija in pre-vija, skače ko pšica z veje na vejo, vendar vedno bliže čuti svojega preganjalca. Z vsakim skokom je črni ropar bliže ne-srečni zlatici. Med tem je be-gunec dospel do samotne jelke, na katero se v ostrem kotu na-slanja drugo manjše drevo. Kakor misel urno se popne zlatica po posevnem drevesu na jelko in beži po deblu zopet na zemljo. Pekan pa je priložnost vse bolj preračunal. Z enim sko-kom prereže kot in je na deblu jelke v tistem trenutku, ko zla-tica brzi nizdol. Zasledovana žival v hipu vidi, da je pri tem

izgubila razdaljo, ki jo je do-selej delila od zasledovalca. Za-to se z viška požene na tla in izgine v visokem snegu. Ko se izklobaca iz snega, jo pred vrdi-tno že čaka neizprosnih ribič. Ljubka zunanost zlatice se v tem trenutku spremeni v po-dobno obupa in srda. Okrogle črne oči se ji zalijejo s krvjo in zobje ji zarezajo v nedopovedljivem besu. Glasno zarečni in ta-koj poskusi napad na sovražni-kov vrat, prijem ki je pri pod-lasicaš podvedovani način obram-be in napada. Nasprotnik pa je takisto uren in znatno moč-nejši. S majhnim gibom se iz-muzne in svetli zobje zlatice komaj na lahko oplazijo otrdelo kožo na plečih pekana. Preden more kuna ponoviti napad, jo zgrabi pekana za grlo in v tre-nutku se zlati vrat kune obliše s toplo rdečo krvjo, ki jo ribič slastno srka. Njegov okrogli obraz ni med bojem niti trenu-tek izgubil onega značilnega krotkega, nekoliko zamišljenega izraza. Brez strasti vrši morilec svoje zločinsko delo.

Ko si je nasitil prvo slast po krvi, si zavilhtil pekana mrtvo trupelce preko glave in ga ne-se spravit v rogovilo, uverjen, da se ne bo nihče dotaknil plena, od katerega veje grozni duh strahovitega morilca. Nato se odpravi po novi sledi. Od potoka se čuje monoton šum, kakor bi kdo s topko zavekl preko polena. Pekan stopi bliže in u-gleda jezevca, ki gloje panj in lače črvov. Počasni možak vidi nasprotnika, ali se ne zaveda nevarnosti. Njegove dolge in ostre igle so z lahkoto že obrez-uspešile napade silnih roparjev. Volk, ris in celo panter so za-man poskušali priti do mastne pečkuge: žalostno so poginili od njegovih strupenih igel. Ali ribič se ne ustraši mojštra iglavca. Dva dni ni šel na lov zaradi viharja, občuten glad ga sili k napadu na okornega in ne-umnega jezevca. Tá je prenehal s svojim delom. Počutil je na tla, da si zavaruje neoboroženi trebuh in nakostrešil igle, da je videti dvakrat večji. Njegove bodice so opremljene na skraj-nih koncih z bradico, ki je stru-pena in povzroča pri drugih ži-valih vnetja, otekline in gnoje-nje, — pekanu pa je ta strup neškodljiv. To pot napadalec ne izgublja časa. Približa se je-zevcu in se ne briga za njegove srče igle in za otepačji rep. Ročno podloži prednjo nogo živalcu pod život in ga z urno kretnjo prevrne na hrbet. Pred-en se nerodni možak zave svo-jega naugodnega položaja, mu je ribič že raztrgal nezavaro-vani trebuh ter mimo že ne-čeno in mastno meso, ne glede na bodice. Mnogo igel se mu za-takne v kožo, mnogo jih požre obenem z mesom. Notranjost ribiča se je prilagodila tudi tej hrani. Brez škode se pomikajo igle po črevesju in ga zapuščajo v snopičih kakor šivanke, da-si pri drugih živali povzročajo neizogibni pogin.

Na temnomodrem nebu že blede zvezde in na vzhodu že slaboten sij naznanja konec lovskega dne. S polnim gobcem se pekana napoti proti svojemu duplu, spotoma pa si hoče od-nesti v začetku lova zadavljeno kuno. V bližini drevesa, kjer je skrtil plen, začne nenadoma delati velike skoke. Kune ni v roguši. Ribičevo milo obličje zadobi sedaj prvič v teku noči jezen izraz. Plen leži pod dre-vesom na snegu pod šapami ve-like temnosive zveri s svetloru-menimi očmi, smešnim kratkim repom in ličnimi čopki na čr-nih ušesih. Žival je meter dolga in tehta dvajset kilogramov. Spada med mačke in jo po ve-likosti prekaša le še puma. Zver s kuno je ris.

Na jezno renčanje ribičevo se ris ozre kvitaku, prezirljivo za-cvili s tankim glasom in se loti mrtve kune. Bilo je naravnost neverjetno, da bi se manjša ži-val lotila večje. Ribič je le pol tako velik kakor ris, ki tudi po svoji zunanosti izgleda vse bo-jevitije. Čopkasta pokončna u-šesa, zelene plamene spajkoče oči, najetena dlaka in močni u-pognjeni hrbet je bilo pravo nasprotje z okroglim, poštenim obrazom ribiča.

Tako se je vsaj zdelo mlade-mu Johnu, ki je s svojim stri-cem Davidom šel v zavetje sta-re polomljene jelke. "Kaj stavi-

va, stric, da bo stari hudik ta-koj zadavil črno nedolžno živa-lico," zašepče deček na uho sta-remu lovcu. Starec pa odkima in se nagne tesno k ušesu mladičca: "Ti in ta stari hudik bosta sedaj nekaj doživela, če-sar se ne nadejata."

Ribič ne sluti, da ga opazuje-ta dva para človeških oči in se hitro bliža risu. S hripavim krikom odskoči ris s tal, da bi v prihodnjem trenutku padel z vso silo na napadalca ter mu zasadi ostre zobe in kremplje v tilnik. Mačja napadalna takti-ka pa se pri ribiču ne obnese. Ta se neališno ogne v stran in preden je ris na tleh, plane pek-an proti njegovemu zadnjemu koncu, mu pregrizne kito na desni zadnji nogi, obenem pa mu z ostrimi kremplji seže pod tre-buh ter mu zada bolečo rano. Velika mačka zatuli od besa, razočaranja in bolečine. Ko pade na tla, si podvije ranjeno nogo pot zadnji konec telesa. Ris bi se še lahko rešil, ako bi pograbil kuno in stekel z njo po snegu; ima namreč po zimi go-sto obrasla stopala, da se kakor na krpljih varno pomika po snegu. Lahko bi usel napadal-cu, ki se pri vsakem koraku u-dirira sneg pod njim. Ko pa je mačka čutila da v eni zadnjih nog nima nikake sile, se je vrg-la na hrbet, v položaj, kakršne-ga zavzemo mačke v skrajni opasnosti. Vse štiri šape obr-ne proti napadalcu, ostro zobov-je pa je rezerva, ki naj zada smrtni udarec onemu, kogar za-grabijo ostri kremplji.

Črni ribič je začel naglo kro-žiti okoli ležečega risa, ki pa se na hrbtu ležeč ni mogel obra-čati z isto hitrostjo. Ko je bilo grlo risa za trenutke nezavaro-vano, mu skoči pekana za vrat in mu zasadi svoje ostre zobe glo-boko v grlo. Potok krvi briz-gne iz vratu in okorni ribi risa postajajo vse slabši in slabši, dokler se podhrtevajoče truplo ne stegne mrtvo v sneg.

"Ta risova koža bo prinesla več kakor petdeset dolarjev," pravi John, ko si je nekoliko o-pomogel od osuplosti.

"Pojdiva in vzemiva jo," pravi stric.

Pri prvih korakih je ribič po-akočel, kakor blisk. Z eno šapo na eni, z drugo na risu, gleda mirno in nedolžno prihajajočima v oči.

"Podobno je, da hoče imeti obe živali," pravi stric in stopi na-zaj. Mladenič pa je trenutke dalje zrl v plamteče oči črne-ga morilca, nato pa je stopil za stricem. "Vendar ni tako ne-dolžen, kakor sem mislil s po-četka."

Loncevezec "Oh, ti moj Bog, kaj bo! Zda-j imamo že brezlični brzojav in telefon, kaj šele bo, ko bodo brezlično lance vezali?"

Golša hitro odpravljena

Brevijerno kakšno ali kako dolgo imate golšo, mi hočemo, da posku-sate naše preskuseno ANTI-GOITRE zdravilo, poznano že več let. Po prepišu slavnega stro-jarjanskega zdravilnika iz-vestno zdravilo dolgo v rabi in najbolj poznano. Zaponite si, da brez vsake strahotni ali operacije se rešite vaše golše, ki je vzrok raznih vseh bolezn. Če ravno vam druga zdravila niso pomagala, pišite nam po naše ANTI-GOITRE zdravilo. Vsebuje varno snovi, je prijazno in lahko vzeto. Prodano s jamstvom, da vrnemo denar, da pomaga hitreje in bolje kot druga zdravila, ki ste jih hoteli preje poskušati. CENA JE RAMO \$2.98.

Ne pošiljate denarja v naprej, temveč le pošiljate v oglas in se pošiljate z 25 centi in pošiljate stroške. Ostale \$2.98 plačate ko prejmete zdravilo na vaš dom.

CHICAGO MEDICAL LABORATORY 1723 N. Kedzie Ave. Dept. 548. Chicago, Ill.

Vam li nagajajo obisti?

Presenetljivo je kako hitro Nuga-Tone pomaga obistnemu ali nezurnemu draženju in ustavi požarno prihajanje boleini in bolečin v hrbtu. Za tem vaše nočne spanje ni več moteno in slobodite se v jutro ožejati in osvoboditi po neprijetnem mirnem spanju. Nuga-Tone prinese doberdoločno pomoč, ker odstrani strupeno povzročanje draženja, vredni in ožejati obisti: da lahko boljše opravljajo svoje delo. Povrhu tega Nuga-Tone je gradilac moči in zdravja, stimulira vse organe in delovanje telesa, tako prebena neprebravnost, pline in napetosti v želodcu in črevis, glavobole, omotico, srčno bole, moči in snobnost. Nuga-Tone nam daje silabno odvajanje in boljši obisti.

Nuga-Tone se prodaja v vseh lekarnah. Ako vaš lekarnar tega nima, recite mu, naj istega naroči za vas od njegove prekurpe-valske.

—(Adv.)

IŠCEM ROJAKA

John Weiss, doma iz Čudnega Sela pri Černomlju na Dolenjskem. Rojake prosim če kdo ve za njegov naslov, da istega sporo-če, če bo pa sam čital to oglas naj se mi nemudoma javi, spo-ročati mu imam zelo važne ve-sti iz stare domovine. Math Majerle, Box 824, Gilbert, Minn. (Adv.)

KOLEDARČKI

Na rokah imamo še nekaj Koledarčkov S.N.P.J. in stan-je po 25c komad. Kdor želi imeti enega ali več, naj hitro pošlje naročila zanj. Imamo le še kakih 50 koma-dov, torej hitite. Naročila je pošliti upravnštvu Prosvete, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za korist, ter potrebno agitacijo svojih društev in članstva in za propa-gando svojih idej. Nihakor pa ne za propagando drugih pod-pornih organizacij. Vsaka or-ganizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

POJASNIL O DRUŠTVENIM TAJNIKOM IN POŠILJA-TELJEM RAZNIH NAZNANIL.

Kadar pošljete listu Prosveta kakoršnokoli naznanila in za-hvale o smrti, tedaj vselej povej-te v pismu, ali želite imeti pla-čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osebne zahvale in imena posla-meznikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo vrsto raznih imen in drugih stvari, je pa to oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člani in za ne-člani. Nadalje velja isto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarsko vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le važnejši del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vse, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznanila, če se koga išče, ženitvene ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno po-vedati, da naj bo to oglas, koliko-krat naj se listi priobči in da bo-čete zanj plačati. To pojasnilo dajam radi tega, ker je to sklep konvencije, da se potem ravnamo vsi, druživa, člani, naroč-niki in upravnštvu lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra-vitelj.

Naročnina za list Prosveta

Za Združ. države in Kanado \$6.00 1 tednik in 4.50 2 tednika in 3.60 3 tedniki in 2.40

Za Cicero in Chicago je.....\$7.50

1 tednik in 6.30 2 tednika in 5.10 3 tedniki in 3.90

Tednik sam stane.....\$1.20

Tednik v Evropo stane 1.70 Poština za tednik v Evropo 50

Mladinski List stane.....\$1.20

ML List v Evropo stane..... 1.50

Cena oglasom po dogovoru.

Filip Godina, upravnik.

NAZNANILO.

Društvenim tajnikom in tajnicam se tem potom naznanja, da morajo naznaniti vse spremembe naslovov in članic, naslove novih članov, ter imena in naslove odstopilih, črnanil in izobčenih članov naznaniti upra-vništvu Prosvete, da se lahko točno vredi imenik za pošiljanje lista Prosveta. Imena in naslove, ostanejo tam v arhivu in jih upravnštvu ne dobijo. Torej je zelo važno, da vselej pošiljate na nalašč zato pripravljenih list-nah vse naslove upravnštvu Prosvete posebej. Pri vsaki spremembi naslo-va naj se vselej omeni stari in novi naslov. Upravnštvu uljudno apelira, da društveni tajniki in tajnice to spo-števajo. — Phillip Godina, upravitelj.

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA

V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, kole-darje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nem-škem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarna. Cene zmerne, unijako delo prve vrste.

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENA POJASNILA